

1.6 Evrensellik

İslam Kültür ve Medeniyeti, kaynağı, içeriği ve mesajı itibarıyla evrenseldir. Allah (c.c.), insanları ve evreni yaratandır. O, âlemlerin Rabbi ve her şeyi kuşatandır. Kur'an-ı Kerim, “**Ey İnsanlar**”, “**Ey Âdemoğulları**” hitabıyla başlayan birçok ayette sınıf, ırk, cinsiyet, toplum ayrımı yapmaksızın, hitabın bütün insanlara olduğunu beyan eder. Bu mesaj ilahi kitapları ve peygamberleri tasdik edici şekilde çağlar boyu devam eder. Hz. Peygamber’in (s.a.v.) son peygamber olması¹⁵, İslamın insanlığın kıyamete kadar bütün ihtiyaçlarına cevap vereceği anlamına gelir.

12 "İyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak" anlamına gelen ibareler için bk. Al-i İmran suresi, 110. ayet; Maide suresi, 78-79, 105. ayetler; Tevbe suresi, 67. ayet; A'raf suresi, 163. ayet; Nahl suresi, 125. ayet; Taha suresi, 43. ayet.

13 Osman Kesioğlu, Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku, s. 35

14 Osman Kesioğlu, Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku, s. 36

15 bk. Ahzab suresi, 40. ayet.

İslam, sadece belli bir kavme değil, tüm insanlığa gönderilmiştir. “De ki, Ey İnsanlar! Ben sizin hepinize göklerin ve yerin sahibi olan kendisinden başka tanrı bulunmayan, yaşatan öldüren Allah’ın elçisiyim...”¹⁶, “Ey Muhammed! biz seni ancak âlemlere rahmet olsun diye gönderdik.”¹⁷ ve “Biz seni bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu bilmezler.”¹⁸ ayetleri bu hususu ifade etmektedir.

Hız. Peygamber (s.a.v.) ile devam eden vahiy geleneği, hayatın içindeki uygulamalarıyla evrenseldir. İslam’ın merhamet, sevgi, barış, ırkçılığa karşı olma, erkek ile kadını birbirinin tamamlayıcısı olarak görme gibi özellikleri, bütün insanlığın ihtiyacı olan değerklerdir. Mazlum ve mağdurların, din, milliyet ayrımı gözetilmeden yardıma layık görülmesi, İslam Medeniyetini evrensel kılan uygulamalardandır. Bu değerklerin taraftar bularak yaygınlaşması, değerklerin evrenselliğini gösterir. İslam, coğrafı ve toplumsal farklılıkları gözetir. İslam, evrenselliği yanında yerel değerkleri de muhafaza eder.

16 A’raf suresi, 158. ayet.

17 Enbiya suresi, 107. ayet.

18 Sebe suresi, 28. ayet.

19 Bakara suresi, 208. ayet.

20 Ömer Nasuhi Bilmen, Muvazzah İlmî Kelam, s. 112-114.